

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Затверджено

рішенням Вченої ради ДУІТ
протокол № 1 від 03 вересня 2020 р.

Введено в дію

наказом ректора ДУІТ

№ 35-14-344/з від 04.09.2020 р.

/В.В. Панін /

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК У
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КИЇВ 2020

ПОЛОЖЕННЯ

про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук у Державному університеті інфраструктури та технологій

Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук у Державному університеті інфраструктури та технологій (далі – Положення) розроблено з метою визначення механізмів підготовки здобувачів вищої освіти на науковому рівні для здобуття ступеня доктора наук (далі – докторант). Нормативно-правовою базою Положення є Закон України «Про вищу освіту України» від 01.07.2014 № 1556-VII, наказ МОН України від 13 жовтня 2017 року № 1378 «Про затвердження деяких нормативно-правових актів з питань прийому на навчання до закладів вищої освіти», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету міністрів України № 261 від 23 березня 2016 року, Порядок присудження наукових ступенів, затвердженого постановою КМУ від 24 липня 2013р. № 567, нормативні документи Державного університету інфраструктури та технологій (далі – Університет).

Загальні положення

Державний університет інфраструктури та технологій проваджує освітню діяльність на науковому рівні вищої освіти підготовка докторів наук без отримання ліцензії.

Докторантура з відповідної спеціальності відкривається за рішенням вченої ради Університету, що затверджується наказом ректора, за умови наявності трьох штатних працівників - докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій спеціальності, та ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з відповідної спеціальності.

Кваліфікація особи, що відповідає спеціальності, з якої відкрито докторантуру, визначається за такими критеріями:

наявність у штатного працівника документа про присудження ступеня доктора наук з відповідної галузі знань (науки) та/або спеціальності або присвоєння вченого звання професора за відповідною кафедрою (спеціальністю);

наявність за останні п'ять років не менше п'яти наукових публікацій, до яких зараховуються:

- не менше однієї статті у періодичному виданні, включеному до наукометричних баз даних Scopus або Web of Science Core Collection;

- статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;

- монографії або їх розділи;

- не більше двох патентів на винахід;

участь у:

- підготовці наукових кадрів, що підтверджується видачею здобувачеві документа про присудження відповідного наукового ступеня;

- міжнародних наукових проектах або залучення до міжнародної експертизи;

- атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради, або члена експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій.

Наявність підстав для відкриття докторантури перевіряється державним замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного замовлення.

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється:

- в докторантурі Університету заочною (денною) формою навчання;
- шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

Підготовка осіб в докторантурі Університету здійснюється:

- за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав Університет на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук).

Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності докторантури здійснює вчена рада Університету.

Загальне керівництво відділом аспірантури та докторантури, організацію наукової підготовки здобувачів здійснює проректор з наукової роботи Університету. Контроль за роботою відділу аспірантури та докторантури, підготовкою наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації здійснює ректор Університету.

Для врегулювання відносин між докторантом та Університетом укладається договір.

Нормативний строк підготовки доктора наук у докторантурі становить два роки.

Підготовка в докторантурі передбачає виконання особою відповідної наукової програми Університету за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей.

Докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки у докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його консультантом та затверджується вченою радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування докторанта до Університету.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Невиконання індивідуального плану наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою Університету рішення про відрахування докторанта.

Особа, яка раніше навчалася в докторантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до докторантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

Підготовка в докторантурі Університету завершується наданням висновку про наукову та практичну цінність результатів дисертаційного дослідження

Докторант має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в докторантурі, має право за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті Університету на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з докторантури;
- отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в докторантурі.

Права та обов'язки докторантів

Докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації наявної в Університеті;
- отримання методичного та змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579;
- академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;
- трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти також зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених Університетом;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні випускової кафедри, до якої прикріплений здобувач;
- подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей у спеціалізованій вченій раді.

Докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

Підставами для відрахування здобувача вищої освіти є:

- 1) завершення підготовки за відповідною науковою програмою;
- 2) власне бажання;
- 3) переведення до іншого навчального закладу;
- 4) невиконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством;
- 5) порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
- 6) інші випадки, передбачені законом.

Питання про відрахування докторантів з будь-яких причин (окрім: – завершення підготовки за відповідною науковою програмою та захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді) розглядається на черговому засіданні вченої ради Університету.

Остаточне рішення вченої ради Університету щодо відрахування докторантів вводиться в дію наказом ректора (витяг з якого зберігається в особовій справі докторанта).

Підставою для розгляду даного питання Вченою радою Університету є:

- заява докторанта з поясненням причин переривання/закінчення підготовки

- службова записка наукового консультанта або завідувача кафедри, до якої прикріплений здобувач;
- витяг із протоколу засідання кафедри з відповідною ухвалою.

Здобувач вищої освіти має право на перерву у навчанні (академічну відпустку) у зв'язку з обставинами, які роблять неможливим виконання наукової програми (за станом здоров'я, призовом на військову службу, сімейними обставинами тощо). Навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) може бути підставою для перерви у навчанні, якщо інше не передбачено міжнародними актами чи договорами між закладами вищої освіти.

Для оформлення академічної відпустки або переривання навчання з інших поважних причин здобувач подає заяву, погоджену з науковим консультантом і завідувачем випускової кафедри. До заяви даються документи, які дають право на відпустку або переривання навчання. Переривання та подовження підготовки в докторантурі оформлюється відповідним наказом ректора Університету. Період переривання не включається до терміну підготовки в докторантурі.

Для своєчасного оформлення академічної відпустки докторантом подається: заява на ім'я ректора, погоджена науковим консультантом, завідувачем аспірантури, докторантури; документ (запрошення, лікарняний лист, свідоцтво про народження дитини тощо) на підтвердження причини для надання академічної відпустки або переривання навчання.

Максимальна тривалість академічної відпустки встановлюється до одного року. При необхідності тривалість академічної відпустки може бути подовжена ще на один рік (за рішенням вченої ради Університету). Надання академічної відпустки оформлюється відповідним наказом ректора Університету із зазначенням підстави надання відпустки та її терміну.

У випадку, якщо здобувач після закінчення терміну академічної відпустки або переривання навчання не з'явився впродовж 14 днів і не поновив свій статус, він підлягає відрахуванню з дня закінчення відпустки чи кінцевого терміну переривання навчання, що зазначені в наказі.

Здобувачі, яких призвано на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, гарантується збереження місця навчання та стипендії.

Рішення щодо поновлення докторантів, а також щодо переведення осіб, які навчаються в Університеті за державним замовленням, на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних осіб), переведення осіб, які навчаються в Університеті за рахунок коштів фізичних (юридичних осіб), на навчання за державним замовленням приймають за погодженням із Вченою радою університету.

Поновлення здобувачів після переривання навчання здійснюється наказом ректора Університету, на основі заяви здобувача та витягів з протоколів засідання кафедри.

Порядок та умови вступу до докторантури Університету

Вступ до докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН України, та Правил прийому до Державного університету інфраструктури та технологій, затверджених Вченою радою Університету.

Правила прийому до Університету діють протягом відповідного календарного року та визначають, зокрема:

- порядок, перелік і строки подання документів для вступу до докторантури Університету;

- зміст, форму і строки для конкурсного відбору вступників до докторантури за кожною спеціальністю.

До докторантури Державного університету інфраструктури та технологій на конкурсній основі приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей

Особам, зарахованим за державним замовленням до докторантури стипендія призначається з дня їх зарахування відповідно до законодавства.

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі

Протягом строку перебування в докторантурі докторант повинен подати до постійно діючої спеціалізованої вченої ради результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, науковій доповіді за сукупністю статей) повинен представити узагальнення проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто докторантом у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту і свідчити про особистий внесок здобувача в науку.

До дисертації, що містить науково-прикладні результати, повинні додаватися документи, що підтверджують практичне використання отриманих здобувачем результатів - впровадження у виробництво, достатню дослідно-виробничу перевірку, отримання нових кількісних і якісних показників, суттєві переваги запропонованих технологій, зразків продукції, матеріалів тощо, а до дисертації, що містить теоретичні наукові результати, - рекомендації щодо їх використання.

Тема докторської дисертації затверджується вченою радою Університету з одночасним призначенням наукового консультанта.

У разі зміни напряму (теми, мети, об'єкта чи предмету) дисертаційного дослідження та виникнення потреби у зміні (уточненні) теми дисертації, здобувач вищої освіти подає відповідну заяву до відділу аспірантури і докторантури.

- витяг з протоколу засідання кафедри (обов'язково зазначається шифр спеціальності та прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника, його науковий ступінь, вчене звання, посада)

- текст обґрунтування дослідження з підписами докторанта та наукового консультанта

Після затвердження теми дисертації Вченою радою Університету, здобувач вищої освіти має зробити відповідний запис у своєму індивідуальному плані роботи із зазначення номера протоколу та дати засідання вченої ради Університету, на якому ухвалено відповідне рішення.

На підставі наказу про зарахування докторант прикріплюється до кафедри для здійснення підготовки на науковому рівні вищої освіти Університету.

У разі необхідності зміни наукового консультанта докторанта, у зв'язку зі зміною напряму дисертаційного дослідження або неможливістю науковим консультантом виконувати свої обов'язки, докторант має подати до відділу аспірантури і докторантури заяву.

Рішення про зміну наукового консультанта докторанта приймається на вченою радою Університету, за погодженням із попереднім та потенційним науковими керівниками, на підставі заяви докторанта або наукового консультанта, та затверджується наказом ректора Університету.

Докторант звітується два рази на рік (січень-лютий, травень-червень) на кафедрі до якої прикріплений, про фактичний стан виконання запланованих на семестр в індивідуальному плані наукової роботи показників наукової діяльності здобувача.

Докторанти мають подати на кафедру звіт щодо виконання індивідуального плану наукової роботи (за підписом докторанта та наукового консультанта); матеріали, що підтверджують виконання зазначених у звіті планових показників наукової діяльності докторанта (ксерокопії статей і тез доповідей, довідки про участь у розробленні наукових тем тощо).

За результатами звіту кафедра ухвалює рішення щодо стану виконання докторантом запланованих на поточний семестр показників та рекомендацію щодо продовження підготовки в докторантурі Університету або клопотання про відрахування докторанта за невиконання індивідуального плану роботи.

Витяг із протоколу засідання кафедри про розгляд питання щодо звітування докторанта, має містити загальний висновок про ступінь виконання здобувачем запланованих на поточний семестр показників та рекомендацію щодо продовження підготовки або відрахування докторанта за невиконання індивідуального плану наукової роботи.

Звіти докторантів щодо виконання індивідуального плану наукової роботи зберігаються на кафедрі.

Атестація докторантів за фактичними результатами виконання індивідуального плану наукової роботи за поточний навчальний рік, проводиться вченою радою Університету.

Докторанти подають до відділу аспірантури та докторантури не пізніше як до 20 червня:

- звіт докторанта;
- витяг з протоколу засідання кафедри про розгляд питання щодо атестації докторанта;

За результатами річного звітування на підставі рішень засідань кафедри та вченої ради Університету щодо стану виконання індивідуального плану наукової роботи, за наказом ректора Університету докторант переводиться на наступний рік підготовки або відраховується.

Попередня експертиза дисертації

Університет проводить попередню експертизу дисертації та робить висновок про наукову та практичну цінність її результатів. Висновок видається здобувачеві не пізніше ніж через три місяці після надходження для попередньої експертизи докторської дисертації і включається до переліку документів, які подаються здобувачем до спеціалізованої вченої ради. Ректор Університету несе персональну відповідальність за якість, об'єктивність і своєчасність підготовки висновку.

Висновок чинний протягом одного року з дня його затвердження до моменту подання дисертації до розгляду у спеціалізовану вчену раду.

Після завершення докторантом роботи над дисертаційним дослідженням науковий консультант здобувача визначає стан готовності дисертації та готує висновок з оцінкою його роботи у процесі підготовки дисертації, засвідчений печаткою Університету.

З метою проведення попередньої експертизи дисертації та отримання висновку про наукову та практичну цінність її результатів, здобувач звертається з письмовою заявою на ім'я голови вченої ради Університету. Вчена рада Університету затверджує структурний підрозділ для проведення міжкафедрального семінару для попередньої експертизи дисертації.

Заяву докторанта візує завідувач кафедри, на якій виконано дисертацію та завідувач відділу аспірантури. Докторант подає до відділу аспірантури та докторантури для перевірки на відповідність нормативним вимогам наступні документи:

- копію висновку наукового консультанта з оцінкою його роботи у процесі підготовки дисертації
- список наукових публікацій
- рукопис дисертації

Проректор з наукової роботи після ознайомлення з поданими матеріалами, вносить на розгляд вченої ради Університету заяву докторанта.

Вчена рада Університету затверджує структурний підрозділ для проведення попередньої експертизи дисертації та надання висновку про наукову та практичну цінність її результатів

Відповідальним за проведення міжкафедрального семінару є керівник структурного підрозділу, визначеного вченою радою Університету.

Після затвердження рішенням вченої ради Університету декан факультету (директор інституту) призначає дату проведення міжкафедрального семінару для попередньої експертизи дисертації.

Для проведення попередньої експертизи дисертації та надання висновку про наукову та практичну цінність її результатів до структурного підрозділу, визначеної рішенням вченої ради Університету здобувач подає:

- рукопис дисертації та його електронну версію;
- висновок наукового консультанта;
- копії наукових публікацій здобувача.

Обговорення змісту дисертації на міжкафедральному семінарі може бути проведене за умови відсутності в ній текстових запозичень без посилання на джерело, що мають ознаки плагіату. У разі виявлення таких запозичень дисертація до розгляду не допускається до їх повного усунення.

Головуючим на засіданні міжкафедрального семінару не може бути науковий консультант здобувача, його співавтор чи близька особа здобувача.

Засідання з обговорення дисертації передбачає таку послідовність дій учасників:

- головуючий на засіданні повідомляє про правомірність проведення засідання, оголошує порядок денний, тему дисертації здобувача та інформує, коли і ким було затверджено тему дисертації, наукового консультанта.

- здобувач викладає основні положення дисертації та відповідає на запитання за матеріалами дисертації.

- виступає науковий консультант;

- виступають фахівці, присутні на міжкафедральному семінарі, та всі охочі з оцінкою підготовки здобувача та рекомендацією (чи не рекомендацією) дисертації до захисту

Висновок оформлюється як витяг з протоколу засідання міжкафедрального семінару, підписується завідувачем кафедри (керівником семінару), як правило, доктором наук, затверджується ректором Університету і скріплюється печаткою. У висновку поряд з іншими аспектами характеристики дисертації та особистості здобувача має бути зазначено, ким і коли була затверджена тема дисертації, визначено конкретний персональний внесок здобувача до всіх наукових праць, опублікованих із співавторами.

Висновок про наукову новизну та практичну цінність результатів дисертаційного дослідження видається докторанту у двох примірниках.

У разі коли такі висновки є позитивними, атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності. Якщо в Університеті, не функціонує спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності іншого закладу вищої освіти (наукової установи) за клопотанням Університету, або за заявою докторанта.

Прикінцеві положення

Положення вводиться в дію наказом ректора Університету.

Усі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та ухвалюються на засіданні вченої ради Університету.

Погоджено:

Проректор з наукової роботи

П.О. Скок

В.о. начальника юридичного відділу

Ю.В. Герштман

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Докторанта _____

_____ року навчання

кафедри _____

Спеціальність _____

Тема дисертаційного дослідження _____

Науковий консультант _____

1. Робота над дисертацією

Стан готовності дисертації доктора філософії (вказати, які розділи дисертації завершені)

2. Робота над монографією: _____

3. Публікація наукових статей:

за звітний період _____ (кількість)

1) _____

(вказати назви статей та видання)

2) _____

(вказати назви статей та видання)

- Участь у наукових конференціях:

за звітний період _____ (кількість конференцій)

1) _____

(вказати назву місця та час проведення)

2) _____

(вказати назву місця та час проведення)

опубліковано тез виступів за звітний період _____ (кількість тез)

